

Zn. INSP1-3568/12-16

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako vedoucí kontrolního orgánu (dále jen „odvolací orgán“), věcně příslušný podle § 2, § 29, § 32 a § 40 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a § 18 odst. 1 a 2 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, rozhodl o námitkách kontrolovaného, České pošty, s. p., se sídlem Politických vězňů 909/4, 110 00 Praha 1, IČ: 47114983, podaným proti kontrolnímu protokolu zn. INSP1-3568/12-12/BYT ze dne 4. října 2012, pořízenému v rámci kontroly, jejímž předmětem bylo prověření souladu zpracovávání osobních údajů zaměstnanců (doručovatelů) České pošty, s. p., se zákonem č. 101/2000 Sb. v souvislosti s používáním technologie GPS lokalizace (dále jen „Technologie“), a o námitce podle § 40 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. proti opatření k nápravě spočívajícím v likvidaci osobních údajů uloženému tímto kontrolním protokolem, takto:

- I. Námitce proti právnímu posouzení, že se jedná o systematické zpracování osobních údajů, **se nevyhovuje.**
- II. Námitce proti právnímu posouzení, že nejsou v kontrolním protokole vymezeny zpracovávané osobní údaje, **se nevyhovuje.**
- III. Námitce proti právnímu posouzení účelu zpracování osobních údajů spočívajícím v optimalizaci listovních doručovacích okrásků a posouzení tohoto účelu pro aplikaci výjimky dle § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. **se částečně vyhovuje** tak, že konstatování o tom, že „jde více o otázku finanční, než o otázku řádného doručení“ **se vypouští; ve zbytku se námitce nevyhovuje.**
- IV. Námitce proti právnímu posouzení aplikace výjimky dle § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti s pracovněprávními povinnostmi kontrolovaného **se nevyhovuje.**
- V. Námitce proti právnímu posouzení aplikace výjimky dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. **se nevyhovuje.**
- VI. Námitce proti právnímu posouzení aplikace § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb. **se nevyhovuje.**
- VII. Námitce proti chybějícímu zjištění k souhlasu zaměstnanců kontrolovaného **se nevyhovuje.**
- VIII. Námitce proti kontrolnímu závěru **se nevyhovuje.**

- IX.** Námitce proti opatření k nápravě č. I. podle ustanovení § 40 zákona č. 101/2000 Sb. **se částečně vyhovuje** tak, že opatření k nápravě č. I. zní:

Zlikvidovat dosud zpracovávané osobní údaje v souvislosti s provozováním předmětné Technologie, s výjimkou údajů vypovídajících o navštívených doručovacích místech (v rozsahu místo a čas), zpracovávaných za účelem zajištění kvality poskytované poštovní služby a vyřízení reklamací, a to ve lhůtě 3 měsíců od nabytí právní moc kontrolního protokolu, **ve zbylé části se námitce nevyhovuje.**

- X.** Námitce proti opatření k nápravě č. II. podle ustanovení § 40 zákona č. 101/2000 Sb. **se částečně vyhovuje** tak, že opatření k nápravě č. II. zní:

Nezpracovávat Technologií údaje z každého pracovního dne, resp. z každého dne, kdy je doručovací okrsek obsluhován, s výjimkou údajů vypovídajících o navštívených doručovacích místech (v rozsahu místo a čas), zpracovávaných za účelem zajištění kvality poskytované poštovní služby a vyřízení reklamací, **ve zbylé části se námitce nevyhovuje.**

Odůvodnění

Kontrola České pošty, s. p., se sídlem Politických vězňů 909/4, 110 00 Praha 1, IČ: 47114983 (dále jen „kontrolovaný“), byla provedena ve dnech 25. dubna 2012 až 25. září 2012 inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů RNDr. Kamilou Bendovou, CSc. (dále jen „Úřad“ a „kontrolující“), se zaměřením na dodržování povinností stanovených zákonem č. 101/2000 Sb., při zpracování osobních údajů zaměstnanců (doručovatelů) kontrolovaného v souvislosti s používáním technologie GPS lokalizace.

Kontrola byla ukončena kontrolním protokolem zn. INSP1-3568/12-12/BYT ze dne 4. října 2012 (dále jen „kontrolní protokol“). Z kontrolního protokolu vyplývá, že kontrolovaný provádí monitoring listovních zásilek pomocí Technologie za účelem optimalizace listovních doručovacích okrsků, využití údajů při vyřizování reklamací a možné budoucí využívání údajů při zacílení reklamy.

V kontrolním protokolu je dále konstatováno, že Technologie zpracovává délku trasy, čas strávený na trase, vyhodnocení, zda se doručovatel pohyboval pouze ve svém okrsku, evidenci a zobrazení sledovaných událostí označených doručovatelem v průběhu pochůzky, procentuální vyjádření obslužnosti doručovacího okrsku (poměr navštívených doručovacích míst vůči celkovému počtu doručovacích míst), doručovací místa s největším počtem návštěv a kompletní rozpis navštívených/nenavštívených doručovacích míst, přičemž tyto údaje jsou v rámci předmětné Technologie zpracovávány po dobu jednoho roku.

Kontrolní protokol dále obsahuje zjištění, že každý doručovatel nosí s sebou malý přístroj (Tracer) a v rámci doručovacího okrsku jsou stanoveny body, tj. jednotlivá doručovací místa. Pokud se k tomuto bodu doručovatel přiblíží na méně než 20 metrů a jde rychlostí menší než 10 km/h, pak je místo vyhodnoceno jako navštívené. Systém tak umožňuje, aby kontrolovaný každý den viděl, jak byl okrsek vytížen (za jak dlouho doručovatel trasu absolvoval, zda prošel všechna doručovací místa, zda se nezastavil také u jiného doručovacího místa, tedy tam, kde neměl) a díky tomu lze vytíženost okrsku vyhodnotit. Dle Technické dokumentace verze 0.4 je výstupem ze systému mapa trasy včetně zápisu času, kdy byl okrsek obslužen.

Případné zasahování do soukromí doručovatelů je dle kontrolního zjištění eliminováno možností vypnout zařízení při soukromém přerušení pochůzky na základě propustky (návštěva lékaře, jiná překážka na straně zaměstnance apod.).

Dále je v kontrolním protokolu konstatováno, že se systémem pracují regionální zástupci odboru regionální podpory logistické sítě a pověření zaměstnanci Regionálních ředitelství a Centrály pošty. Přístupy do systému přiděluje správce aplikace na základě schválené žádosti nadřízeným zaměstnancem žadatele a správcem aplikace, přičemž se jedná o 109 přístupů. Z Administrativně provozní dokumentace verze 0.1 dle kontrolující plyne, že přístup do Technologie je logován. Z kontrolního protokolu dále vyplývá, že Technologie je využívána v 7.777 doručovacích okrscích, kde jeden okrsek je ekvivalent jednoho doručovatele (doručovatel pěší a listovní doručovatel motorizovaný), a dle Technické dokumentace verze 0.4 by doručovatelů mělo být cca až 10.000.

Dále kontrolní protokol obsahuje zjištění, že systém (Technologie) sám o sobě neobsahuje jméno a příjmení doručovatele a jediná možnost, jak spojit data z Technologie s konkrétní osobou doručovatele, je porovnání dat s rozpisem služeb poštovních doručovatelů na příslušné poště.

Výše uvedená zjištění kontrolující posoudila tak, že v případě, kdy je zpracovávána trasa, kterou projde doručovatel v určitý den a existuje rozpis služeb na příslušné poště obsahující údaje o tom kdo, kdy a kterou trasu obsloužil, lze nepochybně tuto trasu přiřadit ke konkrétní osobě, a tudíž jsou zpracovávána data osobními údaji konkrétního doručovatele ve smyslu definice dle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. Dále kontrolující konstatovala, že v souvislosti s využíváním Technologie dochází k soustavnému a systematickému zpracovávání osobních údajů ve smyslu definice uvedené v § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., jelikož trasa doručovatele je zaznamenávána každodenně, resp. pokaždé, kdy je okrsek obsluhován.

K právnímu titulu zpracování osobních údajů kontrolující konstatovala, že správce osobních údajů může osobní údaje zpracovávat pouze se souhlasem subjektu údajů nebo na základě některé z výjimek uvedených v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. Dále konstatovala, že kontrolovaný je bezpochyby povinen dle zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách) a dle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, zajistit řádné doručení svěřené zásilky, avšak účelem Technologie je především zajistit optimalizaci listovních doručovacích okrsků, a to zejména s ohledem na konkurenční boj a jde tedy více o otázku finanční než o otázku řádného doručení, a proto nelze na prováděné zpracování aplikovat výjimku dle § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.

Dále k právnímu titulu zpracování kontrolující konstatovala, že ani další možnou výjimku dle § 5 odst. 2 písm. e) zřejmě použít nelze, neboť nezbytnost zpracování prováděného kontrolovaným lze těžko prokázat. Navíc by aplikace této výjimky byla dle závěru kontrolující problematická vzhledem k tomu, že zpracování osobních údajů na základě této výjimky nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života, neboť by byl zásadně potlačen princip proporcionality, jelikož nelze připustit, aby soustavné sledování za účelem zajištění optimalizace doručovacích okrsků převážilo nad zájmem na určitou míru soukromí zaměstnanců.

Kontrolující dále konstatovala, že soustavné monitorování zaměstnanců je také v rozporu s § 316 odst. 2 zákona č. 262/2004 Sb., zákoník práce, na což byl kontrolovaný Úřadem upozorněn již dopisem ze dne 18. května 2010. Závažné důvody spočívající ve zvláštní povaze činnosti kontrolovaného nevyplývají ze spisového materiálu a nebyly tedy dle

kontrolující zjištěny. Zároveň kontrolující konstatovala, že soustavným zpracováním osobních údajů je zásah do soukromí zaměstnanců enormní. Vzhledem k tomu, že zaměstnavatel nemůže překročit kogentní ustanovení § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., nepřipadá v úvahu ani získání souhlasu zaměstnanců s jejich sledováním dle § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., navíc lze jen těžko předpokládat, že by případný souhlas byl udělen svobodně a vyhovoval tak podmínkám uvedeným v § 4 písm. n) zákona č. 101/2000 Sb. Kontrolující tedy nenalezla pro zpracování osobních údajů poštovních doručovatelů žádný právní titul.

Ačkoli kontrolovaný v rámci kontroly uvedl, že je možné omezit využívání Technologie tak, že bude okrsky kontinuálně monitorovat maximálně po dobu devíti měsíců s následující přestávkou, dle konstatování kontrolující to neřeší problém stálého monitoringu na pracovišti a neúměrného zásahu do soukromí zaměstnanců.

Na základě výše uvedeného dospěla kontrolující k závěru, že kontrolovaný porušil v souvislosti s provozováním Technologie ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., neboť soustavně zpracovával osobní údaje bez právního titulu. V souladu s § 40 zákona č. 101/2000 Sb. byla kontrolovanému uložena nápravná opatření spočívající v likvidaci osobních údajů dosud zpracovávaných v souvislosti s provozováním předmětné Technologie, a to ve lhůtě tří měsíců od nabytí právní moci kontrolního protokolu, a dále opatření spočívající v zákazu v budoucnu zpracovávat předmětnou Technologii údaje z každého pracovního dne, resp. z každého dne, kdy je doručovací okresek obsluhován. Dále bylo v souladu s § 40 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. kontrolovanému uloženo podat ve lhůtě čtyř měsíců písemnou zprávu o přijatých opatřeních.

S kontrolním protokolem se kontrolovaný seznámil dne 12. října 2012 a ve stanovené lhůtě (15 dnů) proti němu podal námitky (k poštovní přepravě podané dne 26. října 2012, doručené Úřadu dne 29. října 2012). Kontrolovaný přitom podal námitky jak proti kontrolnímu protokolu, tak v souladu s § 40 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. proti uloženému opatření k nápravě spočívajícímu v likvidaci osobních údajů. O těchto námitkách rozhodl odvolací orgán společně.

V úvodu kontrolovaný uvedl, že kontrolující je povinen zjistit v průběhu kontroly skutečný stav věci, uvést zjištěné nedostatky a označit přezkoumatelným způsobem ta ustanovení právních předpisů, která a jak konkrétně byla porušena. Kontrolní protokol však těmto zákonným požadavkům nevyhovuje, jelikož jako celek postrádá nezbytnou míru konkrétnosti, průkaznosti a argumentační úplnosti a kontrolní zjištění považuje kontrolovaný za nedostatečnou, nepodloženou a nepřezkoumatelnou. Kontrolující dle vyjádření kontrolovaného nevysvětlila některé užití pojmy, aniž by se jednalo o notoriety (např. logování či trasování). Kontrolovaný tedy požaduje doplnění kontrolních zjištění a právního hodnocení ve smyslu svých námitek.

K tomuto sdělení odvolací orgán uvádí, že jej nepovažuje za námitku, ale za jakýsi úvod, resp. zdůraznění některých kontrolovaným dále namítaných pochybení. Námitky musí dle odvolacího orgánu směřovat proti jednotlivým kontrolním zjištěním, nikoli pouze proti nedostatečnému odůvodnění závěrů kontrolující v kontrolním protokolu. Nedostatečné kontrolní zjištění a právní hodnocení je obsahem i následujících námitek, o nichž odvolací orgán rozhodl samostatně. Ohledně užití pojmu „logování“ odvolací orgán konstatuje, že se jedná o běžně používaný pojem, jehož obsah považuje odvolací orgán za obecně známý. Navíc je tento pojem užíván i v dokumentech předložených kontrolovaným v průběhu kontroly (např. Technické dokumentaci verze 0.4 či Administrativně provozní dokumentaci verze 0.1) a lze tedy důvodně předpokládat, že význam tohoto pojmu kontrolovaný zná.

K pojmu „trasování“ odvolací orgán uvádí, že z kontextu použití tohoto slova i z jazykového hlediska je význam pojmu zřejmý a lze jej vykládat jako zjišťování trasy.

Přesto musí odvolací orgán obecně konstatovat, že kontrolní zjištění i jejich právní posouzení v kontrolním protokolu je značně úsporné a na samotné hranici přezkoumatelnosti. Při kontrole probíhajícího zpracování by odvolací orgán očekával, že kontrolující např. zjistí, jak skutečně vypadají kontrolovaným zpracovávané informace, jakou mají podobu, strukturu apod., a to na základě výpisu z databází kontrolovaného, a nespokojí se pouze s vyjádřením kontrolovaného a technickou a provozní dokumentací, která navíc není zjevně v konečné podobě. Přesto je odvolací orgán toho názoru, že i na základě zjištění učiněných v kontrole lze kontrolní protokol v rozsahu podaných námitek přezkoumat, a že neúplná kontrolní zjištění nejsou takového rozsahu, aby znamenala nezákonnost celého kontrolního protokolu.

První námitka kontrolovaného směřuje proti závěru kontrolující, že v posuzovaném případě jde o systematické zpracování osobních údajů, kdy tento závěr nepovažuje za dostatečně doložený a odůvodněný, jelikož kontrolující pouze konstatovala, že v případě, kdy je zpracovávána trasa, kterou projde doručovatel v určitý den, a existuje rozpis služeb na příslušné poště, lze nepochybně tuto trasu přiřadit ke konkrétní osobě, tudíž jsou zpracovávána data osobními údaji. Kontrolující dle názoru kontrolovaného nijak nezdůvodnila, jak prověřila, zda a za jakých podmínek může k propojení údajů vedoucímu k určení konkrétního subjektu údajů reálně dojít. Výstupy z Technologie jsou ukládány mimo jednotlivé pobočky kontrolovaného a nadřazení doručovatelů k nim nemají přístup. Stejně tak zaměstnanci, kteří mohou získat přístup k výstupům z Technologie, nemají přímý přístup k rozpisům služeb jednotlivých doručovatelů.

K této námitce odvolací orgán uvádí, že i když kontrolovaný, jakožto správce osobních údajů disponuje dvěma různými databázemi, které běžně zpracovává odděleně, a zaměstnanci pracující s údaji obsaženými v jedné z nich nemají přístup k údajům z druhé databáze, existuje možnost, že údaje budou propojeny (ať už v jednotlivých případech, nebo hromadně), přičemž není podstatné, jakým konkrétním způsobem k propojení údajů dojde.

Lze souhlasit s kontrolovaným, že v kontrole nebylo zjišťováno, zda a jakým způsobem kontrolovaný eviduje, který doručovatel prošel tu kterou trasu v daný den; v tomto se nepochybně jedná o pochybení kontrolující. Současně ovšem lze dle odvolacího orgánu konstatovat, že je notorií, že kontrolovaný takovou evidenci vytváří a disponuje jí. To, že k propojení databází může reálně dojít, vyplývá i z námitek kontrolovaného proti kontrolnímu protokolu, kde uvádí, že jako zaměstnavatel je povinen při určení množství požadované práce a pracovního tempa zaměstnance vzít v úvahu jeho fyziologické a neuropsychické možnosti a zároveň je povinen zajistit rovné zacházení se zaměstnanci mj. na úseku odměňování, což předpokládá rovné rozložení pracovního zatížení a tomu odpovídající adekvátní mzdové ohodnocení. Chce-li kontrolovaný využívat Technologii k tomu, aby zjistil náročnost trasy, skladbu obslužných míst, prováděných úkonů apod. a dle toho jednotlivé zaměstnance odměňoval, příp. aby s ohledem na fyziologické možnosti zaměstnanců přidělil vhodnou trasu, je zřejmé, že toto nelze učinit bez toho, aby kontrolovaný zjistil, který konkrétní zaměstnanec jaký konkrétní okrsek obsloužil. Dále kontrolovaný uvedl, že pomocí údajů zaznamenaných v systému může zaměstnanec prokazatelně doložit, že plní řádně své povinnosti vyplývající z pracovněprávního vztahu (např. v případě sporu se zaměstnavatelem na základě stížností adresátů zásilek), z čehož je rovněž zřejmé, že údaje o trase je možné spojit s konkrétní fyzickou osobou a jde tedy o osobní údaj. Je tedy zřejmé, že pokud by kontrolovaný přehledem o tom, který doručovatel obsluhuje který den daný okrsek, nedisponoval, bylo by za účely, které uvádí, lepší takovou evidenci vytvořit, než rovnou využívat předmětnou Technologii.

Odvolací orgán tedy konstatuje, že podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. je osobním údajem jakákoli informace vztahující se k určenému či určitelnému subjektu údajů, tzn. lze jej přímo či nepřímo identifikovat. Jednotliví doručovatelé jsou identifikovatelní, protože je možné propojit údaje o trase doručovatelů s rozpisem služeb a jednoznačně tak identifikovat konkrétního doručovatele a zjistit údaje o tom kdy, kde a jakou rychlostí se pohyboval. To, zda k propojení údajů dojde z podnětu konkrétního doručovatele či ze strany kontrolovaného není podstatné, rozhodující je, že údaje lze propojit. Odvolací orgán proto námitce nevyhovuje.

Druhá námitka kontrolovaného směřuje proti tomu, že kontrolující přímo nepojmenovala, jaký osobní údaj má být dle jejího zjištění kontrolovaným zpracováván, jelikož jedná-li se o údaj o místě výskytu fyzické osoby při výkonu práce či údaj o její rychlosti, je kontrolující povinna odůvodnit, proč tento údaj považuje za osobní údaj a proč jej považuje za údaj vyžadující vysokou míru právní ochrany. Kontrolovaný považuje údaj o pohybu zaměstnance v místě a čase za údaj o výkonu sjednané práce (zda se zaměstnanec vůbec zdržoval na místě výkonu své práce a svou práci vykonával) a nikoli za údaj o konkrétním zaměstnanci.

Odvolací orgán k tomuto uvádí, že z definice uvedené v § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. vyplývá, že osobním údajem je jakákoli informace týkající se určeného či určitelného subjektu údajů. Z kontrolního protokolu a z výše uvedeného je zřejmé, že subjekty údajů jsou určitelné, jelikož je možné přiřadit trasu ke konkrétnímu doručovateli a jedná se tedy o osobní údaj. Odvolací orgán k tomu dodává, že veškeré informace zpracovávané Technologií, tak jak jsou popsány v kontrolním protokolu, a jak vyplývají z provozní a technické dokumentace (délka trasy, čas strávený na trase, samotná trasa, kudy doručovatel šel, vyhodnocení, zda se doručovatel pohyboval pouze ve svém okrsku, evidenci a zobrazení sledovaných událostí označených doručovatelem v průběhu pochůzky, rozpis navštívených/nenavštívených míst apod.) je nutné považovat za osobní údaje dle výše zmíněné definice, jelikož se vztahují nebo mohou být přiřazeny ke konkrétní fyzické osobě, tzn. i údaj o místě a čase výkonu práce je údajem osobním. Pouze čistě statistické informace (např. doručovací místa s největším počtem návštěv) by nepovažoval odvolací orgán za osobní údaje v případě, že by ze zpracováváných informací nešlo zpětně zjistit, které osoby konkrétní místo navštívily a kdy, jelikož v tom případě by se nejednalo o údaje vztahující se k identifikované či identifikovatelné osobě, ale k místu. Odvolací orgán proto námitce kontrolovaného nevyhovuje.

Třetí námitka kontrolovaného směřuje proti posouzení účelu zpracování osobních údajů kontrolující, která pominula, že optimalizace služeb kontrolovaného tak, aby vyhovovaly závazným kvalitativním požadavkům a poštovním podmínkám, je plněním jeho zákonné povinnosti vyplývající ze zákona č. 29/2000 Sb. Kontrolující nezdůvodnila, jak dospěla k závěru, že se jedná více o otázku finanční či spíše o otázku konkurenčního boje. Kontrolovaný namítá, že z jeho vyjádření ze dne 20. března 2012 naopak vyplývá, že Technologie je využívána za účelem získání statistických dat o doručovacích okresech a obslužnosti adresných bodů, čímž má být docíleno zrychlení a zkvalitnění služeb poskytovaných kontrolovaným v rámci plnění zákonné povinnosti, tj. zejména zabezpečení a řádné doručení svěřených zásilek a jiných hodnot jejich příjemci. Poskytování poštovních služeb určité kvality (rychlost, spolehlivost, pravidelnost, dodržení listovního tajemství) je dle kontrolovaného neoddělitelnou součástí jeho zákonné povinnosti a nikoli jakousi nadstavbou v rámci konkurenčního boje a bezvadné poskytování služeb je kvalifikovaným veřejným zájmem. K tomuto účelu je poté dle kontrolovaného možné zpracovávat osobní údaje na základě výjimky dle § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.

K této námitce odvolací orgán uvádí, že jedním z účelů využití Technologie [a tedy i účelem zpracování osobních údajů podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.] je dle kontrolního protokolu optimalizace listovních doručovacích okrsků. K dosažení tohoto účelu, který přímo ani nepřímo nevyplývá z žádného právního předpisu, není dle odvolacího orgánu nezbytné monitorovat doručovatele denně, ale pouze po určitou předem stanovenou dobu (v rozsahu několika dní) a následně výsledky vyhodnotit.

Dalším účelem vyplývajícím z kontrolního spisu je využití údajů při reklamaci, tzn. zjištění, zda na konkrétní místo bylo v konkrétní dobu doručováno, což je dle odvolacího orgánu legitimní zájem, nicméně i v tomto případě je rozsah zpracovávání údajů vzhledem k účelu nepřiměřený. Současně ovšem dle odvolacího orgánu platí, že zpracování osobních údajů za tímto účelem nelze považovat za plnění právní povinnosti.

Povinnosti vyplývající kontrolovanému ze zákona č. 29/2000 Sb. s ohledem na účel Technologie – tj. zrychlení a zkvalitnění služeb poskytovaných v rámci plnění zákonné povinnosti spočívající zejména v zabezpečení a v řádném doručení zásilek kontrolující zcela pominula a zpracování osobních údajů prováděné kontrolovaným hodnotila pouze s ohledem na první ze zmíněných účelů zpracování.

Dle odvolacího orgánu je však účel zrychlení a zkvalitnění služeb, stanovený kontrolovaným pro využití Technologie, formulován příliš široce a nevede přímo ke splnění jeho zákonných povinností, resp. kontrolovanému nevyplývá z žádného právního předpisu taková povinnost, kterou by bylo možné splnit pouze prostřednictvím neustálého monitorování pohybu zaměstnanců. Kontrolovaný využitím Technologie získává informace o tom, jak byla doručovací místa obslužena (v minulosti) a nelze tedy říci, že přímo využíváním Technologie dochází ke zvyšování kvality služeb. Ke zlepšení služeb může dojít až po přijetí opatření či změn v návaznosti na posouzení výstupů z Technologie, nicméně odvolací orgán je toho názoru, že k získání přehledu o tom, jak jsou jednotlivá místa obsluhována, jak dlouho trvá obchůzka trasy apod., není potřeba každodenní využívání Technologie v současném rozsahu a zasahování tak do soukromí zaměstnanců. Rozsah zpracovávaných údajů (monitorování celé trasy doručovatele) navíc neodpovídá stanovenému účelu ani neslouží k plnění žádné zákonné povinnosti, a proto s ohledem na výše uvedené nelze na zpracování osobních údajů v rozsahu zjištěném kontrolou aplikovat výjimku dle § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.

Naopak je odvolací orgán toho názoru, že účel spočívající v zajištění poskytování služeb ve stanovené kvalitě je legitimní a legální. V současné době tato povinnost kontrolovaného vyplývá ze Základních kvalitativních požadavků podle rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu čj. 76 026/2008-608, čj. 11 003/2009-608, čj. 54 801/2009-608, čj. 29 376/2010-608, čj. 136 663/2010-610, čj. 29 635/2009-608, čj. 3 799/2011-610, čj. 148 691/2010-610, čj. 28 064/2011-610, čj. ČTÚ-45 670/2011-610, čj. ČTÚ-100 006/2011-610 a čj. ČTÚ 86 656/2012-610, účinných od 1. července 2012 (dostupné na stránkách www.ctu.cz), které konkrétně v § 6 až § 8 stanovují povinnosti při dodávání poštovních zásilek adresátům (např. povinnost zajistit alespoň jedno dodání denně). Odvolací orgán dále konstatuje, že s účinností od 1. ledna 2013 bude podle § 3 odst. 2 písm. b) zákona č. 29/2000 Sb. výslovně upraveno, že základní služba musí být poskytována ve stanovené kvalitě, která je v souladu s potřebami veřejnosti, přičemž požadavky na tuto kvalitu budou stanoveny prováděcím právním předpisem. Zpracování osobních údajů za tímto účelem je tedy dle odvolacího orgánu možné, a lze jej při zachování přiměřeného a nezbytného rozsahu považovat za plnění zákonné povinnosti ve smyslu § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. Obdobně se vyjádřil Úřad také v odpovědi kontrolovanému ze dne 18. května 2010 (zn. OPS-2958/10-2). Odvolací orgán ale musí současně konstatovat, že ani tomuto účelu a k plnění této zákonné povinnosti kontrolovaný nepotřebuje více údajů, než

informaci o tom, zda a kdy doručovatel konkrétní doručovací místo navštívil (tj. není potřeba znát podrobně celou jeho trasu krok za krokem, stejně tak není třeba vědět, zda a kdy prošel okolo doručovacího místa v jiném, než jeho doručovacím okrsku). Proto nelze dle odvolacího orgánu ani za tímto účelem akceptovat aplikaci § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. na současné využití Technologie ze strany kontrolovaného.

Konstatování kontrolující, že „jde více o otázku finanční, než o otázku řádného doručení“, není poté dle odvolacího orgánu ničím podložené a neodpovídá ani skutečnostem zjištěným kontrolou. Proto odvolací orgán námitce kontrolovaného částečně vyhověl a uvedené konstatování vypustil. Ve zbytku námitku z výše uvedených důvodů zamítl.

Nad rámec provedené kontroly odvolací orgán považuje na tomto místě za vhodné upozornit, že správce je dle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. povinen uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Kontrolou bylo zjištěno, že kontrolovaný uchovává údaje po dobu jednoho roku. Pokud by kontrolovaný využíval Technologii za účelem zajištění kvality poskytované poštovní služby, bylo by vhodné nastavit dobu uchování v rámci několika týdnů, jelikož v této době lze předpokládat, že se adresáti zásilek s reklamací obrátí na kontrolovaného.

Čtvrtá námitka kontrolovaného se týká právního posouzení aplikace výjimky dle § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. na předmětné zpracování osobních údajů prostřednictvím Technologie v souvislosti s povinnostmi vyplývajícími z pracovněprávní úpravy. Dle kontrolovaného se kontrolující nesprávně vypořádala s vyhodnocením účelu (viz třetí námitka), když pominula, že optimalizace služeb kontrolovaného je plněním jeho zákonné povinnosti. Dále kontrolovaný uvedl, že jako zaměstnavatel je oprávněn zpracovávat veškeré osobní údaje svých zaměstnanců (včetně údaje o pohybu zaměstnance po doručovacím okrsku) nezbytné pro plnění zákonných povinností zaměstnavatele, který je mj. povinen určit množství požadované práce a pracovního tempa s ohledem na fyziologické a neuropsychické možnosti zaměstnance, zajistit bezpečnost a ochranu zdraví při práci, čas na přirozené potřeby, jídlo a oddech, spravedlivé odměňování a rovné zacházení se zaměstnanci a zákaz diskriminace. Vyhodnocení charakteru trasy považuje kontrolovaný za vhodný prostředek, kterým může plnit výše uvedené zákonné povinnosti.

K této námitce odvolací orgán uvádí, že k plnění povinností vyplývajících z pracovněprávních předpisů není nezbytné permanentně monitorovat zaměstnance a zasahovat jim tak závažným způsobem do soukromí. Kontrolovaný měl povinnost plnit tytéž či obdobné povinnosti již předtím, než začal využívat Technologii a její využití tedy není nezbytné a už vůbec ne v současném rozsahu, jelikož náročnost trasy, její délku, skladbu doručovacích míst apod. lze zjistit i jinými způsoby, příp. jednorázovým či krátkodobým (několik dní v roce) využitím Technologie. Odvolací orgán proto námitce nevyhověl.

Pátá námitka směřuje proti právnímu posouzení aplikace výjimky dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Kontrolovaný namítá především způsob formulace právního zhodnocení, kdy kontrolující sama právní úvahy relativizuje, když uvádí, že tuto výjimku zřejmě nelze využít a že její aplikace by byla problematická. Pokud kontrolující dospěla k závěru, že výjimku akceptovat nelze, musí dle kontrolovaného tento závěr jednoznačně a bez jakýchkoli pochybností odůvodnit.

Zároveň kontrolovaný uvádí, že výjimka dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. je naplněna, jelikož kromě jeho výše uvedených práv a právem chráněných zájmů se jedná také o ochranu práv a právem chráněných zájmů samotných zaměstnanců (zejména před nerovnoměrnou vytížeností, či v případě sporu se zaměstnavatelem na základě stížnosti

adresátů zásilek). Dále uvádí, že je vždy potřeba hodnotit vyváženost použitých technických prostředků a míru zásahu do soukromí, avšak toto hodnocení kontrolující neprovedla.

K první části námítky odvolací orgán uvádí, že způsob formulace právního závěru kontrolující není žádoucí. Z kontrolního protokolu musí jasně vyplývat, zda lze výjimku dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. aplikovat, příp. za jakých podmínek a tento závěr musí být náležitě odůvodněn. Závěr kontrolující je přitom nejednoznačný a odůvodnění nedostatečné. Pouhé konstatování, že aplikace výjimky by byla problematická, neznamená, že výjimku není možné aplikovat. Zároveň kontrolující nedostatečně odůvodnila, jak dospěla k závěru, že by byl potlačen princip proporcionality.

Dále odvolací orgán uvádí, že za účelem zabezpečení a řádného doručení zásilek, zejména v souvislosti s vyřizováním reklamací, by bylo možné Technologii využívat, ale pouze v omezeném rozsahu. Dle odvolacího orgánu je možné, aby kontrolovaný zpracovával údaje o tom, která doručovací místa doručovatel navštívil, příp. čas jejich obslužení, avšak nelze sledovat zaměstnance po celou jeho pracovní dobu – tj. permanentně monitorovat a uchovávat data o celé jeho trase. Z těchto dat je možné vyčíst, zda se doručovatel někde zdržel (např. si s někým povídal), kde strávil pauzu (pokud mu na ni vznikl nárok), kam se šel najíst atd., čímž dochází k značnému zásahu do soukromí zaměstnanců, jelikož během výkonu své práce je každý jejich krok monitorován a zaznamenáván. Dle odvolacího orgánu je možné na základě § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. zpracovávat osobní údaje o navštívených/nenavštívených doručovacích bodech ve svěřeném doručovacím okrsku za účelem řádného poskytování služeb a ochrany svých práv a práv zaměstnanců (vyřizování reklamací), avšak nikoli celou trasu doručovatele.

Správce osobních údajů je dle odvolacího orgánu při aplikaci výjimky dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. povinen hodnotit vyváženost použitých technických prostředků a míru zásahu do soukromí subjektů údajů (zaměstnanců), tuto povinnost měl tedy primárně kontrolovaný. Při aplikaci výše uvedeného ustanovení musí být splněna i věta za středníkem, tj. že zpracování nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života. Skutečnost, že zaměstnanci mají právo na soukromý život i na pracovišti vyplývá např. z rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci Niemietz v. Německo. Naproti tomu stojí oprávněné zájmy kontrolovaného (zjišťování, zda bylo řádně a včas doručováno, např. pro případná reklamační řízení, příp. právo na ochranu práv samotných zaměstnanců). Stanovenému účelu však musí dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. odpovídat také rozsah zpracovávaných údajů. Dle odvolacího orgánu dochází soustavným sledováním celé trasy doručovatelů k nadměrnému zásahu do jejich soukromí, přičemž k dosažení stanovených účelů nejsou tyto osobní údaje buď vůbec nezbytné (optimalizace doručovacích okrsků, plnění pracovněprávních povinností), nebo postačuje (řádné poskytování poštovních služeb ve stanovené kvalitě, vyřizování reklamací), aby Technologie zaznamenávala a kontrolovaný tak zpracovával pouze údaje o tom, že se doručovatel přiblížil či nepřiblížil ke stanovenému doručovacímu bodu. Na využívání Technologie zpracovávající osobní údaje v současném rozsahu nelze podle názoru odvolacího orgánu výjimku dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. aplikovat. Odvolací orgán proto námítce nevyhověl.

Šestá námítka kontrolovaného směřuje proti posouzení aplikace § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., jelikož se domnívá, že existují závažné důvody spočívající v povaze jeho činnosti, které mu umožňují sledovat zaměstnance při výkonu práce. Předmět jeho činnosti je obecně známý a i když zvláštní povaha činnosti nevyplývá ze spisového materiálu, měla se touto otázkou kontrolující zabývat. Zvláštní povahu činnosti spatřuje kontrolovaný v povinnosti zajistit dodržování listovního tajemství, kdy v minulosti byl Českým telekomunikačním úřadem sankcionován za nedoručení písemných zásilek jejich adresátům

(a jejich ponechání na veřejně přístupném místě), které bylo způsobeno selháním doručovatelů. Zvláštní povahu činnosti kontrolovaný spatřuje také v tom, že bezvadné poskytování poštovních služeb je veřejným zájmem, navíc sledováním trasy zaměstnanců nezpracovává údaje o zaměstnancích, ale o výkonu sjednané práce. Dále konstatuje, že zaměstnanci jsou povinni snést přiměřený zásah do jejich soukromí.

K této námitce odvolací orgán uvádí, že kontrolovaný uvedl v čem spatřuje zvláštní povahu své činnosti až v námitkách proti kontrolnímu protokolu, přičemž kontrolující na základě kontrolních zjištění tuto zvláštní povahu v případě kontrolovaného neshledala. Jak již odvolací orgán uvedl výše, to, zda byly zásilky doručovány či nikoli, je možné zjišťovat způsobem, který nepředstavuje nepřetržité sledování zaměstnanců při výkonu jejich práce. Zároveň je odvolací orgán toho názoru, že předmětná Technologie nemůže žádným způsobem zabránit tomu, aby doručovatel zásilky někde nevyhodil namísto jejich řádného doručení. Kontrolovaný může pomocí Technologie sledovat pouze to, zda zaměstnanci obešli doručovací místa, přičemž vychází z předpokladu, že pokud se doručovatel k doručovacímu místu přiblíží, zásilku doručí. I v případě, že doručovatel bude chtít např. poškodit kontrolovaného, může v průběhu své trasy zásilky vyhodit. Skutečnost, že zaměstnanci jsou seznámeni s využitím Technologie, je může motivovat v tom, aby řádně doručovali zásilky adresátům (když už celou trasu obcházejí), avšak případnému nedoručení či porušení listovního tajemství nemůže Technologie jako taková zabránit. Odvolací orgán tedy konstatuje, že nenalezl v činnosti, která spočívá v doručování zásilek, zvláštní povahu, která by umožňovala soustavné monitorování zaměstnanců.

K námitce kontrolovaného, že zaměstnanci jsou povinni snést přiměřená opatření, odvolací orgán dodává, že soustavné monitorování zaměstnanců rozhodně nelze v posuzovaném případě považovat za přiměřený zásah do jejich soukromí. Odvolací orgán souhlasí se závěrem kontrolující, že v případě posuzovaného zpracování osobních údajů se jedná o nepřiměřený zásah do soukromí, jelikož doručovatelé nemají při výkonu své práce jakékoli soukromí, neboť je monitorován každý jejich pohyb a zaměstnanci jsou tak pod neustálým dozorem a nemohou si ani zajít do obchodu (koupit svačinu), aniž by o tom zaměstnavatel měl záznam. Situace, kdy jsou zaměstnanci povinni používat vstupní karty a označovat příchod a odchod z pracoviště, rozhodně odvolací orgán nepovažuje za zásah do soukromí, jelikož zaměstnanci nejsou monitorováni po celou pracovní dobu a je zaznamenáván a sledován pouze údaj o jejich příchodu nebo odchodu na pracoviště. Odvolací orgán proto námitce nevyhověl.

Současně odvolací orgán uvádí, že pokud by předmětem zpracování osobních údajů byla pouze informace o místě a čase navštívení doručovacího místa, nepředstavovalo by takové zpracování zásah do soukromí zaměstnanců ve smyslu § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb. Zaměstnavatel by tak přiměřeným způsobem a v souladu s právními předpisy kontroloval, zda a jakým způsobem zaměstnanci vykonávají svoji práci, přičemž by nezasahoval do soukromí zaměstnanců, jelikož by neměl údaje o veškerém jejich pohybu, o místě, kde tráví přestávky apod.

Sedmá námitka kontrolovaného směřuje proti tomu, že kontrolující neprověřovala, zda kontrolovaný nedisponuje souhlasem svých zaměstnanců s takovýmto zpracováním.

K tomuto odvolací orgán konstatuje, že pokud kontrolující dospěla k závěru, že zpracování není možné pro rozpor s § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., není v takovém případě možné zpracovávat osobní údaje ani se souhlasem subjektu údajů. Vzhledem k tomu, že ustanovení § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb. je kogentní ustanovení, byl by souhlas zaměstnance právním úkonem in fraudem legis, který nemůže představovat platný právní titul ke zpracování osobních údajů. Proto nebyla existence takových souhlasů kontrolující

zjišťována a v tomto smyslu se tedy nejedná o pochybení. Na druhou stranu odvolací orgán uvádí, že ověření této skutečnosti jako kontrolního zjištění by bylo přesto žádoucí. Vzhledem k výše uvedenému odvolací orgán námitce nevyhověl.

Osmá námitka kontrolovaného směřuje proti kontrolnímu závěru, kdy opět namítá, že se nedopustil porušení § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. a požaduje změnu tohoto závěru.

K této námitce odvolací orgán s ohledem na výše uvedené uvádí, že vzhledem k rozsahu zpracovávaných osobních údajů (celá trasa doručovatelů) nelze na jejich zpracování za účelem řádného doručování a vyřizování reklamací (stejně jako za účelem optimalizace služeb nebo plnění pracovněprávních povinností) aplikovat výjimky ze souhlasu uvedené v § 5 odst. 2 písm. a) a e) zákona č. 101/2000 Sb. Zpracování osobních údajů ve zjištěném rozsahu pomocí Technologie za účelem plnění povinností kontrolovaného vyplývajících z pracovněprávních předpisů není přiměřené ani nezbytné a nespĺňuje tak podmínky aplikace těchto výjimek. I kdyby kontrolovaný získal souhlasy všech zaměstnanců s předmětným zpracováním jejich osobních údajů, neměl by takový souhlas vliv na skutečnost, že rozsah osobních údajů je v rozporu s § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., jelikož není k naplnění účelů stanovených kontrolovaným nezbytný. Navíc s ohledem na kogentní ustanovení § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb. nemohl kontrolovaný dle odvolacího orgánu souhlas subjektů údajů (doručovatelů) se zpracováním osobních údajů prostřednictvím Technologie platně získat. Odvolací orgán tedy konstatuje, že kontrolovaný zpracovával osobní údaje zjištěným způsobem bez právního titulu, a tedy porušil povinnost vyplývající z § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. Námitce tedy nevyhověl.

Devátá námitka kontrolovaného směřuje proti prvnímu uloženému opatření k nápravě. Uvádí, že s ohledem na všechny své námitky neexistuje zákonný podklad pro jeho uložení.

Odvolací orgán odkazuje na shora uvedené vypořádání jednotlivých námitek, ze kterého vyplývá, že způsob, kterým kontrolovaný provozuje Technologii, a rozsah takto zpracovávaných osobních údajů (tj. celá trasa doručovatelů), je v rozporu s § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. a také s § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. Proto je uložené opatření k nápravě důvodné.

Současně ovšem odvolací orgán k této námitce uvádí, že kontrolovaný je oprávněn na základě § 5 odst. 2 písm. a) a e) zákona č. 101/2000 Sb. zpracovávat údaje o navštívení či nenavštívení konkrétních doručovacích míst za účelem zajištění kvality poskytované poštovní služby, příp. vyřizování reklamací, Odvolací orgán je toho názoru, že zpracování osobních údajů prostřednictvím Technologie v rozsahu místo a čas (nikoli celá trasa) není v rozporu se zákonem č. 101/2000 Sb. a proto změnil uložené opatření k nápravě tak, že kontrolovaný je povinen zlikvidovat dosud zpracovávané osobní údaje o trase doručovatelů, které byly zpracovávány v souvislosti s provozováním předmětné Technologie. Odvolací orgán tedy námitce částečně vyhověl a ve zbylé části jí nevyhověl.

Poslední námitka kontrolovaného směřuje proti druhému uloženému opatření k nápravě.

K tomuto odvolací orgán uvádí, že s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že zpracování osobních údajů prostřednictvím Technologie nebude v rozporu se zákonem č. 101/2000 Sb., pokud nebudou za účelem zajištění kvality poskytované poštovní služby zpracovávány údaje o celé trase doručovatelů, ale pouze v rozsahu místo a čas. Proto změnil uložené opatření k nápravě tak, že se kontrolovanému ukládá do budoucna nezpracovávat předmětnou Technologii údaje týkající se celé trasy doručovatelů z každého pracovního dne, resp. z každého dne, kdy je doručovací okrsek obsluhován. Této námitce tedy odvolací orgán částečně vyhověl, ve zbylé části jí nevyhověl.

Na základě výše uvedených skutečností rozhodl odvolací orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti výroku I. – VIII. a X. tohoto rozhodnutí není dle § 18 odst. 3 zákona č. 552/1991 Sb. opravný prostředek přípustný.

Proti výroku IX. tohoto rozhodnutí lze podat žalobu podle předpisů o správním soudnictví (§ 40 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb.).

Praha 3. ledna 2013

otisk úředního razítka

RNDr. Igor Němec
předseda